

تاریخچه جامع الازهر

بطوری که در طی بعضی از آثار دانشمندان نگارش یافته است (جامع الازهر) مصر که در شهر قاهره پایتخت آن کشور واقع می باشد نخستین مدرسه است که در قاهره تاسیس و بنای آن (جوهر عقلی) امیر لشکر (المزالدین؟ الله القری) و با (مزهیدی) خلیفه فاطمی بوده و آن بنا عالی هم در سال ۳۵۹ هجری شروع و سال ۳۶۱ ساختمان مزبور تکمیل و بیابان رسیده است و نیز تجدید ساختمان هم بوسیله (عزیز بن معز) بعمل آمد و گویند که از دانشگاه (لوبونیا) که در کشور ایتالیا می باشد - بایستی حقا (جامع الازهر) قاهره را از حیث قدمت و عظمت بالاترین دانشگاه های گیتی بشمار آورد و آنچه را که مسلم است عهده دانشجویان آن هم حدود ۱۲۰۰ نفر بوده و از حوادث و وقایعی که نسبت به جامع الازهر توجه یافته است چنین شرح داده اند که حاکم بن عزیز در سال ۴۰۴ هجری دانشگاهی را تاسیس و تشکیل داد و همه اساتید و مدرسین عالی مقام جامع الازهر را بدان مدرسه نقل نمود - و چون صلاح الدین ابوی بی بی به عرصه زمامداری نهاد در بجامع الازهر را مغل ساخته و آن را مغل داشت که بهیچوجه در آن مدت تدریسی بدان مدرسه راه نیافت ولی در عهد سلطنت (ظاهر بینیرس) عزالدین ایدمرحلی در مقام تجدید بنا آن برآمد و اموال فراوانی را بطور مجانی و رایگان صرف آن نموده و یک ذرع هم سقف آن را از سابق مرتفع تر و باشکوه تر و دیوارهای مربوط بدان را کاملا مشید و محکم قرار داده مرمت و اصلاح فوق الوصفی را بعمل آورد و روان های چند در آن موجود گردید و نیز از اشخاصی که نسبت به ساختمان جامع الازهر کمال اهتمام و کوشش را روا داشته اند (فاتینای) و (قاضی غوری) است که مناره ای را در آن بنا کرده و ساختمان آنهم در سال ۹۲۰ هجری خانه یافت و دیگر اینکه (عبدالرحمن کتخداین حسن جاویش قاذواغلی) بنا تازه ای نمود که در آن آن ابوان شرقی جامع الازهر بوجود آمد و همچنین بزرگترین خدیوم مصر (عباس ثانی) روان معروف به عباسی را بنا و در آن هم کتابخانه عمومی مخصوصی ایجاد و تشکیل نمود

و نیز در صد اصلاح بزرگی راجع به کیفیت تدریس در آن برآمده و بر طبق توجه و عنایت شیخ محمد عبده قسمت خطوط علوم و ریاضی و بعضی از معارف عصری را داخل برنامه آن مدرسه عالی قرار داده و آنچه را که از رشحات قلمی نویسندگان استفاده میشود در جامع الازهر بالغیر (۲۶) روان و ۱۵ حاره (محلی که خانه های آن نزدیک بهم باشد) موجود و تقریباً ۲۰۰ نفر شخص دانشمند و عالم مشغول در آن تعلیم و تدریس کرده است که میگویند ثلث آن عهده دانشمند شافعی و کمتر از آن مالکی و حنفی بوده و دیگر از خدمات برجسته خدیوم مصر (عباس ثانی) این است که برای اصلاح اوضاع و احوال جامع الازهر برخی از رجال علمی و عناصر فاضلی را که تخصص در فنون قانونی داشته اند برانگیخت و راجع بامور مربوط بدان دانشگاه رفیع - قانونی را تهیه و تنظیم و در سال ۱۰۹۱ هجری بمجلس شورای قوانین مصر تقدیم و آنرا هم مجلس مزبور تصویب کرده و چون متن آن بسیار مفصل و مبسوط بود لذا برای رعایت ایجاز از ذکر آن صرف نظر ولی اوضاع و احوال کنونی آن از هر جهت نسبت بسابق آبرومند تر و از حیث زیبایی و جلال بقیه در صفحه ۲۶

کشور اندونزی

کرده‌اند در آنجا توطن‌گرفته‌اند و بطوری که نژادشناسان گیتی تشخیص داده‌اند نژاد آن کشور از مغول و برطبق دلیل و منطوق هم‌بایستی آنان زودرنک بوده باشند ولی بر عکس اکثر مردم آن کشور قهوه‌ای‌رنگ هستند و اینهم شاید در اثر مجاورت با آب و هوای استوایی است که ایجاد گردیده و نیز علامت و آثار بین‌وآنا رمعنوی بودن از چهره عستی از اهالی آن کشور که در ساحل دریا اقامت دارند کاملاً مشهود میشود که دارای چشمانی تنک و موهای راست و رنگ زردی هستند که در دورتر آنها قرار گرفته‌اند ولی اشخاصی که در داخل جزائر ساکن هستند دارای رنگ قهوه‌ای و جمجمه‌ای بلند و مویهای فری میباشند و نیز راجع بدعاهب اولیه آن کشور چنانکه از برخی یادداشتها استفاده میشود این است که مذهب هندو برای اولین بار اندکی پس از سال ۴۲۰ بوسیله (گوتاورانان) از کشمیر باندونزی واصل گردید و هر چند که اوشخصاً بجزیره جاوه رفت ولی فعالیت هیئتهای مذهبی و مبلغین او در جزیره سوماترا متمرکز گردیدند و هنوز مجسمه‌های بودا که در (بالبانگ) جنوب سوماترا یافت میشود پیدایش و ظهور آن مذهب را در (اندونزی) تا قرن دوم هنگامیکه سلطنت (سرپوی با) غروب میکند معرّز داشته بهر حال چنین بدست میآید که قبل از ورود (گوتاورانان) سکنه (اندونزی) تقریباً کیش هندورا میساخته است

تاریخچه جامع الازهر

بقیه از صفحه ۵

و شکوه چندین برابر سابق بوده و بطوری که در متن کتاب جغرافیای کشورهای اسلامی و تاریخ اسلام چاپ آقای علی اصغر نقیبهی مؤلف محترم آن نکاشته اند این است که جامع الازهر در زبان عربی بدانستگاه جامع و بدانستگده کلیه گویند الازهر چون دارای چند دانستگده است (دانستگده فقه و دانستگده زبان عربی و دانستگده اصول دین) بآن دانستگاه گفته میشود شاید امروز بتوان الازهر را قویترین دانستگاههای دنیادانست زیرا متجاوز از هزار سال از تاسیس آن میگردد و بنا بگفته آن بکنفر از مردان شیمه بنام جوهر صقلی است و نام آنرا بنامست نام مبارک حضرت زهرا سلام‌الله علیها (ازهر) گذشت و از آن زمان یعنی از سال ۳۶۱ هجری تا حال تقریباً هواره دائر بوده است جز در مواردی که خرابی بآن راه یافته و بتعمیر و بنا بتجدید ساختن نیاز مند شده است اکنون جامعه الازهر دارای يك مدرسه ابتدائی يك متوسطه و سه مدرسه عالی است و متجاوز از یکپهزار معلم دارد و تعداد شاگردان بین ده و پانزده هزار نفر است و در این مدرسه کتابخانه میباشد که دارای بیش از هفتاد هزار جلد کتاب است در الازهر علوم مربوط باصول دین و تفسیر قرآن و فقه بتفصیل تدریس میشود و از اهمیت کشورهای اسلامی در آن برای تحصیل علوم میروند و برای پذیرفته شدن در این مدرسه شرایط خاص و پرنامه آنهم مفصل است

شما قادر نیستید با پول خود جرمی دوست تهیه نمائید ولی میتوانید
بارقتاریک و محبت عالمی را فریفته و بار خود سازید
حضرت رسول اکرم (ص)